

מסורת הש"ס

^[א] [שנועות ל:], צ שקלים פ"ד ה"ב ע"ש, ג] יומא מד. ע"ש], ד] [דברים א], ס] [מ"ב ד], ו] [לעיל יט:], ו] [אויף יא], ח] [ש"י כ"ב ג], ט] [פרה פ"ג מ"ו],

תורה אור השלם

1. ויאמר משרתו מה אָתָּן זֶה לִפְנֵי מֶאָה אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וַיֹּאבְלוּ בִּי כֹה אָמַר יְיָ אֱבָל וְהוֹתֵרִי: מַלְכִּים ב ד מג

הגהות הב"ח

^[א] גמ' ב' בדביר. י"ב פי' רש"י במגילה י ע"ב דביר היא תמורה המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים: ^[ב] תוס' ד"ה שבעה כו' דאמר שבעה הוּו ואיכא תנא דאמר שבעה הוּו ואיכא תנא דאמר חמשה וכו': ^[ג] בא"ד הנך תנאי מבריייתא ממתני' דמדות כו':

מוסף רש"י

שבעה כנגד שבעה שברים. שבעה לשבעה שערי העזרה (יוחא נד.). שתיים בדביר. במקום אמה טרקסין, ושתיים כנגדן בעליה. לחון בין עליות ההיכל לעליות בית קדשי הקדשים (שס).

שני דייני פרק שלשה עשר כתובות

האי עשה והאי עשה. מלות הדיינים עשה ושפטתם לדקי': **עשה דכנוד תורה**. דיניה דהאי גברא דהוא עשה דאיכא כנוד תורה דרב ענן צהדיה עדיף: **סדר אליהו רבה**. שלמד חוץ למדינה. סדר אליהו זוטא שלמד בתוך המדינה: **הוא ריסתא**. כעס של מקום וצא רעצ לעולם:

דכי מיפטרי. תלמידיו ממנו לעמוד

מזית המדרש: **הוו פיישי גביה**. אוכלי שלחנו תרי אלפים ומאתים דכתיב(א) עשרים לחם ולחם צכורים הא עשרים ומד וכרמל הרי עשרים ומרתין וכל אחד לפני מאה איש הרי תרי אלפין ומאתים: **בסליסר אמוראי**. השומעין מפיו ומשמיעין לרבים זה מכאן וזה מכאן ומלפנים ומלאחור ומתחלקין למקומות הרבה שהיה העם רב: **וכסי ליה ליומא**.

מאפיל את החמה והיה ניכר בא"י: **מגיחי ספרים**. של כל אדם ואלדס שאסור להשהות ספר שאינו מוגה(א) משום אל תשכן באהלך עולה(א) ורלו בית דין שהיו מתעגלין צדצר והפקירו תרומת הלשכה לכך: בית אצטניס ובית גרמו במסכת יומא (דף נח.). **צדצבי**. צפרוכות שכנגד הפתחים דלגניעותא עבדי ואינן תחת צנין אצל כל כורך צנין כגון פרכות המבדילות צין היכל לקדשי הקדשים שהיו צמקדש שני צמקוס אמה טרקסין שעשה שלמה צנצין ראשון ואנשי הגולה עשו את ההיכל גבוה מאד ולא יכול צנין צעוצי אמה להתקיים בגובה כזה(א) ולהרחיבו לא יכלו לפי שמקצרים את ההיכל או את קדשי הקדשים ועשו שמי פרכות וציניהם אמה כדלמרינן צמסכת יומא

(דף נא:) ואותן פרכות נעשו מקדשי צדק הבית: **ו' שערים**. לעזרה: **שסים בדביר**. תחת אמה טרקסין: **ושסים כנגדן צעליה**. להצדיל צין עליית היכל לעליות קדשי הקדשים וגם הן צמקוס אמה טרקסין: **המגדלות צניהן לפרה**. צחצחות הצנויות צסלעים צירושלים ותחתיהם חלל מפני קצר התהום כדתנן צמס' פרה (פ"ג משנה צ) ומייתין לה צפרק הישן תחת המטה (סוכה דף כא.) ובאין נשים עוזרות ויולדות שם ומגדלות שם צניהם לצורכי פרה אדומה לעסוק צשריפתה ומילוי מימיה ולהזות כל צבעה על כהן השורפה כדלמרינן צמסכת יומא (דף ד.). ומעלה זו עשו לה להתעסק צה מינוקות שלא נטמאו מימיהם מפני שזולזו צה לעשוזה צטובל יוס כדתנן(א) מטמאין היו הכהן השורף את הפרה ומטבילין אותו להוציא מלצן של צדוקין שהיו אומרין צמעוצבי שמש היתה נעשית: **נשים יקרות**. עשירות: **מפרנסות**. צלצוש וכסות: כלי

הלשכה והתם בדבבי דאמר רבי זירא אמר רב ^(א) שלשה עשר פרכות היו במקדש שני שבעה כנגד שבעה שערים אחד לפתחו של היכל ואחד לפתחו של אולם ^(ב) ב' בדביר ב' כנגדן בעליה: ת"ר חגשים המגדלות בניהן לפרה היו נוטלות שכרן מתרומת הלשכה אבא שאול אומר נשים יקרות שבירושלים היו זגות אותן ומפרנסות אותן בעא מיניה רב הונא מרב כלי

מלכי יון וחזרו וגדרוס כנגדס י"ג השתחוואות ואס תאמר לרבנן נמי צבעה השתחוואות אינהו נמי מודו דעס הקטנים היו שלשה עשר כדפרישית ואומר רבינו תס כיון אותס שערים אין נראה שהיא השתחוואות כנגדס אצל אצל יוסף צן חנן קרא אותס שערים. מ"ר:

שני דייני פרק שלשה עשר כתובות

קו.

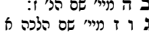
והייינו דאמרינן סדר אליהו רבה וסדר **אליהו זוטא**. א"ר לפי שהפסיק צלמודו לרב ענן חלקו לשני סדרים וצפעס ראשון למד ממנו יותר מן הארבע ידות קרי לראשון סדר אליהו רבה ולצמרא קרי זוטא: **מבבקרי מומין שבירושלים היו נוטלין שברן**.

תימה דהתנן צצכורות פרק עד כמה (דף כט: ושס) הנוטל שכר להיות רואה צכורות אין שומטין אותן על פיו וי"ל כמו שתרצתי למעלה ועוד דהתס דוקא צצכורות שיש לחוש שמא משוס שכר יתירנו אצל הכא מיירי צצדיקת מומי שאר קדשים והכי אימא צצליה פרק התרומה צצקלי' (דף יא.) דלאמר מצברי מומי קדשים נוטלים שכרן מתרומת הלשכה: **מלמדין הלכות קמיצה**. והא דלא חשיב הלכות מליקה צצכלל הלכות שמיטה הן: **שבועה כנגד ו' שעירים**. לשבעה שערי עזרה קאמר אומר רבי דס"ל כתנא דמתני' דמס' מדות צצ"ק (משנה ד) דתנן ו' שערים היו צעורה ג' צצפון וג' צדרוס ואחד צצמרח והא דתנן התס לעיל צצלשה מקומות הכהנים שומרים כו' על חמשה שערי העזרה כו' צצמס' תמיד צצ"ק (דף ס.) פריך להו ומשני אציי תרי מנייהו לא צעי שימור ורבא משני תנאי היא דמניא אין פוחתין נמג' גוצרין ו' אמרכלין רבי נתן אומר אין פוחתין מ"יג גוצרים כנגד י"ג שערים דל חמשה דהר הבית פשו להו תמניא אלו ח' דעזרה אלמא איכא תנא דלאמר תמניא הוו ^(א) ואיכא תנא דלאמר חמשה הוו תימה אמאי מייתי רצא הנך תנאי ^(א) ממתניתין דמדות היה יכול להציא דתנן התס צצ' שני (משנה ו) שלש עשרה השתחוואות היו שס אצל יוסף צן חנן אומר כנגד י"ג שערים ועוד תימה דהרי כלן מחלוקת רביעי דעל כרחין לההוא תנא דס"ל ד"יג שערים היו צעורה לא מנאי למימר דקסצר ח' ודל חמשה דהר הבית דהא מפרש התס שמש של אותן שערים ואין מוצירין אפי' אחד מאותן שערים דהר הבית המפורש צצ"ק דמדות שני שערי חולדה מן הדרוס וקיפונוס מן המערב וטדי מן האפון שער מזרחי שושן הצירה עליו לורה ואומר ר"ת דלעולם ס"ל לההוא תנא דז' שערים היו צעורה והא דחשיב י"ג היינו עס השערים הקטנים דהכל חשיב מדע דהא חשיב פישפשין שהיו לשער נקטור אצל גדולים לא היו צעורה אלא ו' והן אותן המפורשים צצ"ק והמעטין שס ימאל דשער הקרבן דפ"ק הוא שער הצכורות דפ"צ ואותן י"ג שערים דמדות שנויים נמי צצמסכת שקלים כל אותה משנה ממש צצ' י"ג שופרות אצל אין שנוי צה אצל יוסף צן חנן כמו ששנוי צצמס' מדות וצצמרא דירושלמי קאמר מתני' אצל יוסף צן חנן דקאמר כנגד י"ג שערים דלרבנן ו' שערים הוו צעורה דעמיהו דרבנן היכן היו השתחוואות האלו כי ההיא דתנינן תמן י"ג פרצות היו צה שפרצו

שערים מאי קמתמה כנגד מי הוו שפרצו לך כן שיקראו וכו'
שערים מאי קמתמה כנגד מי הוו שפרצו לך כן שיקראו וכו':

עין משפט ור מוצה

^א א מיי' פכ"א מהל' סנהדרין הל' ו ע"ו מהל' ת"ת הל' י סמג לאוין רס טוש"ע ח"מ סי' טו סעי' א ובהג"ם וסעף צ: **יא** ב ג ד מיי' פ"ד מהל' שקלים הל' ד: **יב** ה מיי' שס הל' ז: **יג** ו ז מיי' שס הלכה א צ: **יד** ח מיי' שס הלכה ד:

תוספות ר"ד
אחתיה קמיה אמר האי עשה והאי עשה עשה דכבוד תורה עדיף סלקיה לדינא דיהמי ואחתיה לדיניה כיון דחוי בעל דיניה הכי איסתתים טענתיה. רב ענן הוה רגיל אליהו דהוה מתני ליה סדר מבעית הוי יתיב בחיבותא אתא יתיב בתעניתא ובעא רחמי ואתא ואפ"ה הוה ויתני והיינו דאמרי סדר אליהו רבה וסדר